

JHS 145 Palveluiden luokittelu

Versio: 10.3.2011

Julkaistu:

Voimassaoloaika:

Sisällys

1	Johdanto.....	2
1.1	Suosituksen tavoitteet ja hyödyt	3
1.2	Suosituksen tehdyt päivitykset.....	3
2	Soveltamisala.....	4
3	Termit ja määritelmät	4
4	Palvelujen luokitusperiaatteet.....	6
4.1	Fasettien käyttö.....	7
4.2	Palveluluokitusten fasetit.....	8
5	Palvelujen metatietomalli	14
6	Palveluluokitukseen liittyviä muita tekijöitä	16
6.1	JHS Sanasto- ja XML-skeema -suositukset.....	16
6.2	Palvelujen osoitetiedot.....	16
7	Luokituksen soveltaminen	16
8	Palveluluokituksen ylläpito	17
8.1	Suosituksen julkaiseminen.....	17
8.2	Jatkotoimenpiteet.....	17
9	Opastavat tiedot	17
10	Liitteet.....	18
11	Viitteet	18

1 Johdanto

Tässä suosituksessa kuvataan palvelujen luokittelu julkisen hallinnon verkkopalvelujen rakentamista varten. Luokittelutyössä tulee tämän vuoksi käyttää **julkisen hallinnon palveluontologiaa** eli palvelukäsitteitä, **fasettiluokitusta** ja **metatietoja**. Palveluluokituksen tekemisen lähtökohtana on, että kuntien, valtion ja muiden julkisia palveluja tarjoavien organisaatioiden verkkosivustot tukevat sähköistä asiointia ja tiedon löytämistä.

Palvelu on aineellisen tai aineettoman hyödykkeen tuottamista asiakkaalle. Tässä suosituksessa palvelulla tarkoitetaan kuntien ja valtion organisoidusti tuottamia prosesseja tai toimintoja, joita he tarjoavat asiakkailleen joko lain velvoittamana tai vapaaehtoisesti. Asiakas voi olla yksittäinen ihminen, yritys, yhteisö, yhdistys, perheyksikkö ja esimerkiksi eläinsuojeluun liittyen eläin. Palvelu voi olla vastikkeetonta tai siihen voi liittyä maksu, pantti tai sakko. Tässä suosituksessa *palvelu*-käsitteen piiriin kuuluvat myös paikat ja rakennukset, kuten puistot tai liikuntahallit. Palveluiksi luetaan myös sellaiset viranomaisen rooliin kuuluvat tehtävät tai pakkotoimet, jotka rajoittavat yksittäisen yksilön toimintaa, mutta palvelevat koko yhteiskunnan järjestystä tai turvallisuutta. Tällaiset palvelut voivat liittyä esimerkiksi poliisin, vankeinhoidon, terveydenhuollon, puolustusvoimien tai pysäköinninvalvonnan tehtäviin.

Ontologialla tarkoitetaan sanastoa tai käsitteistöä, joka kuvaa täsmällisesti käsitteiden välisiä suhteita. Ontologian tarkoitus on olla formaali kuvaus, jonka avulla tietokoneen on mahdollista päätellä asioiden ja käsitteiden välisiä suhteita. Tässä suosituksessa esiteltävä ontologia, **JUPO**, kuvaa julkisen hallinnon palveluihin liittyvien käsitteiden hierarkiaa ja niiden välisiä suhteita.

Tämän suosituksen tavoitteena on edistää palvelujen löytämistä verkosta eri julkisen hallinnon organisaatioiden kotisivuilta. Tähän ohjataan harmonisoimalla palvelujen luokitus ja kotisivujen sisällön kuvailussa käytettävät menetelmät. Näitä menetelmiä ovat palvelunimitysten ontologisointi, yhtenäinen metatietoformaatti sekä fasettiluokitus.

Julkista hallintoa velvoitetaan myös laissa (*viittaus tietohallintolakiin tulee tähän*) parantamaan verkkopalveluja seuraavasti:

- **yhtenäinen navigointirakenne verkkopalveluissa**

Suosituksista noudattamalla kaikissa julkisen hallinnon verkkopalveluissa tulee olemaan yhtenäinen navigointirakenne. Käyttäjä oppii löytämään palveluja saman logiikan mukaan, joka nopeuttaa ja varmistaa oikean palvelun saantia.

- **yhtenäiset palveluiden kuvaukset**

Yhtenäisten käsitteiden ja ontologian käyttäminen mahdollistaa mm. palveluiden kuvausten yhdenmukaisuuden, jonka myötä mm. organisaatioiden välinen yhteinen kehittämistoiminta perustuu yhteisille käsitteille.

- **tietojen integraation**

Tietojen integraation avulla valtion ja kunnan palvelut on mahdollista tarjota saman käyttöliittymän kautta alustasta tai taustajärjestelmistä riippumatta. Tämä mahdollistaa myös semanttisten verkkosovellusten tekemisen sekä älykkäät palvelut (esim. ennakoiva sanahaku, kielten ja synonyymien hallinta).

Yhteinen palveluluokitus auttaa käyttäjiä löytämään etsimänsä palvelut helposti ja vähentää verkkopalveluiden suunnittelijan työtä hänen voidessaan hyödyntää yhteisesti hyväksyttyä palveluluokitusta. Kun julkisen hallinnon verkkopalveluiden rakenne noudattaa samaa logiikkaa riippumatta organisaatiosta, on käyttäjän helpompi liikkua eri palveluiden välillä ja löytää tietoa mm. eri viranomaisten palveluista. Palvelutietojen luokittelu helpottaa tiedon löytymistä helposti ja nopeasti verkkopalvelusta ilman, että asiakkaan tarvitsee tietää kuka tuottaa kyseisen tiedon tai vastaa palvelun järjestämisestä.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

LUONNOS

Palveluluokitus ja siihen kytketty julkisen hallinnon palvelukäsitteistö auttavat tietojen automaattista siirtoa portaalien ja tietojärjestelmien välillä. Sanaston käyttäminen tekee mahdolliseksi myös koneellisen päättelyn älykkäissä sovelluksissa. Tämä suositus auttaa järjestämään verkkopalvelussa käytettävän tiedon siten, että se on käyttäjän näkökulmasta yksinkertaisesti saatavilla ja tarvittaessa kytketty myös muualla samassa tai muissa verkkopalvelussa olevaan samaa aihepiiriä koskevaan tietoon. Suositus auttaa suunnittelemaan verkkopalvelun siten, että tieto sijaitsee vain yhdessä paikassa ja se on helposti linkitettävissä tai automaattisesti kytkettävissä myös muualla verkossa olevaan tietoon.

1.1 Suosituksen tavoitteet ja hyödyt

Suosituksen keskeinen osa on yhteinen julkisen hallinnon palvelusanasto, joka osaltaan mahdollistaa tietojen yhteiskäyttöisyyttä eri toimijoiden välillä. Sanasto selitteineen muodostaa ontologian (JUPO), jota täydentää suosituksessa kuvattu yhtenäinen metatietoformaatti sekä näitä tukeva fasettiluokitus. Palvelun sisältö-, päivämäärä- ja sijaintitiedoilla sekä yleisillä sanastoilla yhdistetään paikalliset palveluhakemistot alueellisiksi ja/tai valtakunnallisiksi palveluhakujärjestelmiksi. Tällöin käyttäjän tarvitsema palvelu löytyy suuremmasta kokonaisuudesta kuin oman kotikunnan tai tietyn viranomaisen sivuilta. Metatietoja tulee aina käyttää, jotta kone voi avustaa automaattisesti käyttäjää tiedon etsimisessä eri lähteistä (**semanttinen verkottuminen**).

Käyttämällä fasettiluokitusta käyttäjän on helpompi löytää etsimänsä palvelu, mikäli hän ei tiedä tarkkaa palvelun nimeä. Esimerkiksi *kohderyhmä* on tarkoituksenmukainen fasetti, jota käyttämällä käyttäjä löytää esimerkiksi kotikuntansa lapsiperheille tarjolla olevia palveluja, vaikka hän ei tiedä näiden palvelujen oikeaa nimeä.

Yhtenäisen ontologiajärjestelmän kautta palvelutarjonnan sisältöjä voidaan yhdistää automaattisesti muihin tietoihin, esimerkiksi tarjolla olevia kulttuuripalveluita niihin liittyviin alan tapahtumiin, matkailukohteisiin jne. Palveluhakemistojen käyttäjille rikas ja täsmällisesti esitetty semanttinen metatieto näkyy parempina haku- ja suositustoimintoina.

Palvelujen luokittelu auttaa käyttäjää suunnistamaan tarvitsemiinsa palveluihin ja yhteneväinen käytäntö tukee käyttäjän oppimisprosessia sähköisten palveluiden käytössä.

Esimerkki: Otsikon päivähoito alta löytyy tietoa sekä kunnallisesta että yksityisestä päivähoitosta, perhepäivähoidosta, esiopetuksesta ja lasten kerhoista.

Palvelujen luokittelu mahdollistaa tietojen automaattisen siirtämisen verkkosivujen välillä. Tämä vähentää verkkosivujen manuaalista päivitystyötä ja nostaa siten hallinnon tuottavuutta. Lisäksi automaation myötä poistuu yksi virhelähde ja tietojen ajantasaisuus paranee.

Esimerkki: Suomi.fi -portaalissa on lyhyitä palvelujen kuvauksia, joissa kerrotaan perustietoja julkisen hallinnon palveluista ja niiden saamisen edellytyksistä. Kuntien sivuilla samat asiat kerrotaan usein uudelleen. Kun kunnan ja Suomi.fi -portaalin tietorakenteet on kyseisten tietojen osalta kytketty yhteen, Suomi.fi -sivuille päivitettävä tieto päivittyy automaattisesti myös kunnan sivuille.

Palveluluokituksen taustalla oleva sanasto vaatii täydentämistä ja päivittämistä ja on toivottavaa että suosituksen käyttäjien huomaamat muutostarpeet tai puutteet kanavoidaan sanaston täydentämiseksi. Nämä muutostarpeet tulee toimittaa eteenpäin luvussa *10.2 Jatko-toimenpiteet* kuvatulla tavalla.

1.2 Suositukseen tehdyt päivitykset

Suosituksessa on tehty seuraavia päivityksiä.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta LUONNOS

- Palveluluokituksessa on siirrytty fasettiperustaiseen luokitukseen.
- Edellisessä suosituksessa kuvattu palvelutyypiluokitus on uudistettu (pääluokat, alaluokat) ja se on nyt osa fasettiperustaista luokitusta.
- Suositukseen on lisätty palveluiden metatietomalli.
- Suositukseen on lisätty käsitteiden (ontologiat) käyttäminen luokkien sisällönkuvailussa.

Lisää tietoa tehdyistä muutoksista liitteestä *1 Suositukseen tehdyt muutokset*. **Huom! Liite 1 valmistuu vasta myöhemmin.**

2 Soveltamisala

Tämä suositus on tarkoitettu verkkopalvelujen sisällön suunnittelusta ja tuotannosta vastaaville kuntien ja valtion organisaatioissa työskenteleville, sekä niille yrityksille, jotka toteuttavat näitä tehtäviä julkisen organisaation tilaamana. On suositeltavaa, että julkisen hallinnon toimijat vaativat tämän JHS-suosituksen noudattamista yhteistyökumppaneiltaan, joiden kanssa on sopimus verkkopalvelujen ja suunnittelun toteuttamisessa.

Suosituksella ohjeistetaan kuinka kunnan, valtion tai muun julkisen organisaation palvelut tulee luokitella verkkopalveluissa, erilaisissa portaaleissa tai sähköiseen asiointiin suunnitelluilla alustoilla. Tämän suosituksen kohderyhmiä ovat:

- asiointi- ja verkkopalvelujen kehittämisestä vastaavat henkilöt
- järjestelmäkehitysprojektien toteuttajat
- viestinnästä ja verkkoviestinnästä vastaavat tahot
- muut tahot, jotka tuottavat julkisen hallinnon tilauksesta palveluita tai verkkopalveluita.

Palveluluokitusta täydentäviä tietoa ja ohjeita, jotka koskevat verkkosivustojen hakutoimintoja, kielivalintoja palautteen antamista, tunnistautumista ja yhteystietoja sekä sivustojen tietoja (mm. käyttöehdot, käyttäjien tietosuojat), löytyy suosituksista *JHS 129 Julkishallinnon verkkopalvelun suunnittelun ja toteuttamisen periaatteet*, *JHS 164 Tunnistauminen ja maksaminen sähköisessä asiointissa VETUMA-palvelun avulla*, Suomen Kuntaliiton julkaisemasta *Kuntien verkkoviestintäohjeessa* sekä *julkishallinnon verkkopalvelujen laatukriteeristöä*

(Suomi.fi: http://www.suomi.fi/suomifi/tyohuone/laatua_verkkoon/laatukriteeristo/index.html).

3 Termit ja määritelmät

fasetti

Fasetti on ominaisuus tai näkökulma, jonka perusteella dokumentti voidaan luokitella. Kohderyhmä, palvelun sisältö ja maksullisuus ovat esimerkkejä faseteista sosiaali- ja terveystieteen luokituksessa.

hierarkia

Hierarkkisessa käsitesuhteessa yhden käsitteen sisältö muodostuu toisen käsitteen sisällöstä sekä lisäksi vähintään yhdestä lisäpiirteestä.

luokitus

Luokitus on looginen operaatio, jossa asiat tai esineet jaetaan kategorioihin niiden yhteisten tunnusmerkkin ja eroavaisuuksien mukaisesti.

metatieto

Metatieto on liitännäistieto, tietoa tiedosta. Metatieto on esimerkiksi kuvailevaa ja määrittävää tietoa jostakin tietovarannosta tai sisältöyksiköstä. (esim. viimeksi tallennettu, omistaja, versio, sijainti, julkaisupäivämäärä, jne.). Metatiedot helpottavat tietojärjestelmien välisiä tiedonsiirtoja ja eri paikoissa olevien sisältöjen

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

LUONNOS

yhdistämistä. Laadukkaat metatiedot voivat myös parantaa informaation löydettävyyttä, niin että hakukoneet pystyvät etsimään tietoa tarkemmin ja monipuolisemmin. Metatietoja parantamalla voidaan kehittää monia asioita, esimerkiksi prosessien toimintaa, asiankäsittelyä tai tietojen arkistointia.

ontologia

Ontologia on koneen ja ihmisen tulkittavissa oleva, yhteisesti sovittu, täsmällinen kuvaus sovellusalueen käsitteistä ja näiden välisistä suhteista.

palvelu

Palvelu on aineellisen tai aineettoman hyödykkeen tuottamista asiakkaalle.

portaali

Portaali on verkkopalvelu, joka omien toimintojensa lisäksi tarjoaa pääsyn useisiin muihin palveluihin.

sanasto

Terminologinen sanasto on sanasto joka sisältää erikoisalojen käsitteisiin ja niiden nimityksiin liittyvää tietoa. Asiasanasto on asiasanojen ja ohjausermien luettelo, jota käytetään dokumenttien sisällönkuvailun välineenä.

semanttiset haut, semanttiset suositukset

Semanttinen www-sivujen laajennus mahdollistaa semanttisten hakuominaisuuksien ja suositusjärjestelmien rakentamisen, sekä verkkosisältöjen paremman yhteentoimivuuden, kun verkkosisällöt nimikoidaan (annotoidaan) tiettyyn semanttisen webin järjestelmään, esimerkiksi julkisen hallinnon palveluihin. Näin tietokone voi ehdottaa muita aihepiiriin sopivia sisältöjä tai hakutuloksia.

semanttinen verkottuminen (semantic web)

Semanttinen verkottuminen on www-sivujen laajennus, jossa www-sivujen tietosisältöjä ja käsitteitä määritellään systemaattisesti siten, että koneiden on mahdollista päätellä sisältöjen merkityssuhteita. Suomalaisen semanttisen webin perustana ovat W3C:n standardit, kansalliset käsitteistöt, sisällöt ja kielet.

skeema (schema)

Skeema on mallin määrämuotoinen esitys. Skeema voi olla esimerkiksi kaavio tai XML-skeema.

verkkopalvelu

Verkkopalvelu on www-sivuston kautta tarjottava palvelu.

yhteentoimivuus (interoperability)

Yhteentoimivuudella tarkoitetaan tässä suosituksessa tietojärjestelmien kykyä viestiä keskenään sellaisella tavalla tai siinä laajuudessa, että ne voivat rutiinimaisesti käyttää toistensa tuloksia.

YSA, yleinen suomalainen asiasanasto

YSA on suomenkielinen, kaikki tieteen ja tiedonalat kattava yleissanasto, joka sisältää eri alojen yleisimmät termit. Allärs on YSAn ruotsinkielinen käännös. (www.kansalliskirjasto.fi).

YSO, yleinen suomalainen ontologia

Yleinen suomalainen ontologia linkittää yhteen eri alojen ontologioita. YSO perustuu Yleiseen suomalaiseen asiasanastoon YSA:an ja se on rakennettu suomen kielen käsitteiden perusteella.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta
LUONNOS

4 Palvelujen luokitusperiaatteet

Palvelujen kuvaaminen yhdellä kaikenkattavalla luokituksella on hankalaa, koska useita eri näkökulmia on pakko kuvata yhdessä hierarkiassa. Siksi luokituksessa tulee käyttää fasetteja (kts. luku 4.2 *Palveluluokitusten fasetit*).

Taulukossa 1 on esimerkki tässä suosituksessa esitetyn fasettiluokituksen ja palvelujen metatietomallin käyttämisestä joidenkin Helsingin kaupungin palvelujen kuvaamiseen.

Palvelutiedot			
Nimi	Itäinen A-klinikka, Itäkeskuksen toimipiste	Töölön yhteiskoulun aikuislukio	Etelä-Haagan kirjasto
Kuvaus	A-klinikat ovat riippuvuusongelmiin erikoistuneita avohoitopaikkoja.	Töölön yhteiskoulun aikuislukio on Suomen vanhin ja yksi koko Euroopan vanhimmista aikuislukioista.	Etelä-Haagan valoisa, keltatiilinen kirjasto sijaitsee Haagan peruskoulun vieressä, keskellä vehreää puistoa.
Palveluluokka	Sosiaalipalvelut	Opetus	Kirjastot
Palvelun sisältö	päivätoiminta, korvaushoito, polikliininen hoito	peruskoulu, lukio, ylioppilastutkinto, tietokoneen ajokortti	kirjojen lainaus, tietokone ja internet, wlan-sisäpiste, tulostin, skanneri, opastusta tietokoneen käytössä
Kohderyhmä	päihdeongelmat	aikuiset, opiskelu	yleinen
Kieli, jolla palvelu tarjotaan	yleinen	suomi	yleinen
Aika, jolloin palvelu on saatavilla	ma-pe 8.15-16	ma-pe 12-19 (kanslia)	ma-to 9-20, pe 9-16, la 10-16
Puhelinnumero	09 3106 1230	(09) 4342 0236 tai (09) 4342 0250	(09) 310 85 032
Sähköpostiosoite	-	aikuislukio@tyk.fi	etela-haagan_kirjasto@hel.fi
Kotisivujen osoite	http://www.hel.fi/hki/sosv/fi/paihdeetyo/a-klinikat/itakeskuksen_toimipiste	http://www.hel.fi/wps/portal/Opetusvirasto/Artikkeli?WCM_GLOBAL_CONTEXT=/Opev/fi/Kouluhaku/Aikuislukiot/T_1_n+yhteiskoulu+n+aikuislukio	http://www.lib.hel.fi/fi-FI/etela-haaga/
Palvelun tarjoaja	kts. alla	kts. alla	kts. alla
Sijaintipaikka	kts. alla	kts. alla	kts. alla

Organisaatitiedot			
Nimi	Sosiaalivirasto	Töölön Yhteiskoulu Oy	Kaupunginkirjasto
Epävirallinen nimi	SOSV	TYK	-
Kuuluu organisaatioon	Helsingin kaupunki	-	Helsingin kaupunki

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta
LUONNOS

Sijaintipaikkatiedot			
Kunta	Helsinki	Helsinki	Helsinki
Käyntiosoite	Visbyinkuja 2	Urheilukatu 10-12	Isonnevantie 16 B
Maantieteelliset koordinaatit	60.2087292354779 N 25.0834897336921 E	60.185271539094 N 24.9236434968193 E	60.2141687769257 N 24.8915882219078 E

Taulukko 1 Esimerkkejä palveluiden, palveluntarjoajien ja sijaintipaikkojen kuvaamisesta tämän suosituksen esittämällä fasettiluokituksella ja metatietomallilla.

Taulukoissa **luokituksia** käyttävät kentät on **lihavoitu**. Tunnistetiedot palvelulle, organisaatiolle ja sijaintipaikalle on jätetty taulukosta pois, mutta muutoin siinä on esitetty kaikki palvelujen, organisaatioiden ja sijaintipaikkojen metatiedot.

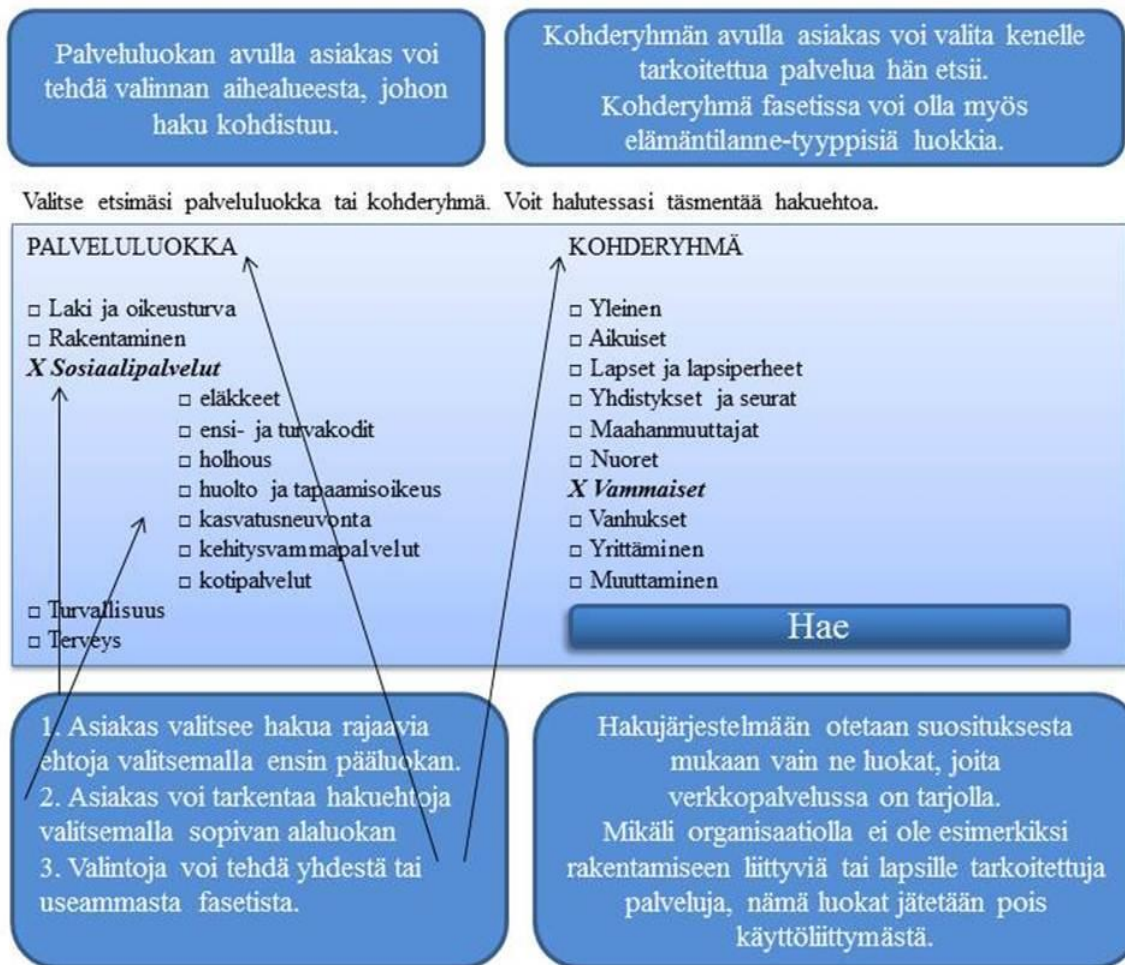
4.1 Fasettien käyttö

Palveluja hakeva käyttäjä hyötyy faseteista, joilla palvelutietoa suodatetaan palveluhakemistosta rajattuun tarkoitukseen. Tällä tavalla voidaan esim. hakea kaikki *koulutuspalvelut*, kaikki *nuorten palvelut* tai kaikki *maksuttomat palvelut*. Hakea voidaan myös erilaisilla yhdistelmillä, esimerkiksi *aikuisten koulutuspalvelut*. Fasettien avulla voidaan palveluhakemistosta automaattisesti poimia suositeltuja palveluja, esimerkiksi kaikki *lapsiperheiden palvelut* voidaan automaattisesti luetella lapsiperheille tarkoitettulla sivuston osalla. Lisäksi palveluhakemistoon voidaan toteuttaa personointi, joka näyttää palveluita esimerkiksi *asuinpaikan, äidinkielen ja elämäntilanteen* perusteella.

Faseteilla hakuvalinnat on helppo tehdä. Tämä hakuvalinta soveltuu tilanteisiin, joissa käyttäjä ei suoraan osaa siirtyä käyttämään tarvitsemaansa palvelua, vaan haluaa ”suodattaa” oikean palvelun suuremmasta määrästä. Jos käyttäjä tietää kohteen hakuehdot, esimerkiksi palvelun tarkan nimen, hänen on yleensä helpointa käyttää perinteistä tekstihakua.

Kuvassa 1 on esitetty mahdollinen palveluhakemiston käyttöliittymä, jossa on hyödynnetty fasettiluokituksen tarjoamia hakuvaihtoehtoja: *palvelun tyyppiä ja kohderyhmää*.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta LUONNOS

Kuva 1 Esimerkki fasettiluokituksen mahdollistamasta käyttöliittymästä.

4.2 Palveluluokituksen fasetit

Tässä suosituksessa esitetään, että palvelut kuvataan käyttäen seuraavia luokitusnäkökulmia eli fasetteja. Kukin näkökulma muodostaa oman, yleensä pienehkön luokituksen tai sanaston, joiden sisältämiä käsitteitä suositellaan käytettäväksi palvelujen kuvailussa.

1. Palveluluokka

Tällä fasetilla kuvataan palvelun tyyppi. Palvelutyyppejä ovat mm. *Opetus*, *Sosiaalipalvelut* ja *Työ*, jotka toimivat palveluluokituksen ylätasoina. Edellä mainittujen palvelutyyppeiden alaluokkina ovat vastaavasti esimerkiksi *aikuiskoulutus*, *ateriapalvelut* ja *verotus*. Palvelulle annetaan täsmälleen yksi palvelutyyppi. Palveluluokat on kuvattu luvussa 4.2.1 *Palveluluokka*.

2. Palvelun sisältö

Tämä fasetti kuvaa palvelun sisältöä yksityiskohtaisella tasolla, esimerkiksi *korvaushoito*, *iltapäiväkerho* tai mahdollisuus *suorittaa tietokoneen ajokortti*. Fasetissa voidaan kertoa myös lisäpalveluista kuten että palvelupaikassa on *wlan-sisäpiste*. Palvelun sisältöä voidaan kuvata useilla käsitteillä. Palvelun sisällön kuvailun suositukset löytyvät luvusta 4.2.2 *Palvelun sisältö*.

3. Kohderyhmä ja/tai elämäntilanne

Tällä fasetilla kuvataan palvelun kohderyhmä, esimerkiksi *aikuiset*, *opiskelijat* tai

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

LUONNOS

maahanmuuttajat, tai elämäntilanne, jossa palvelua saatetaan erityisesti tarvita, esimerkiksi *matkailu*. Kohderyhmiä/elämäntilanteita voi olla useita. Mikäli palvelua ei ole erityisesti suunnattu tietylle ryhmälle, valitaan kohderyhmäksi/elämäntilanteeksi *yleinen*. Luvussa 4.2.3 on listaus kohderyhmistä/elämäntilanteista.

4. Kunta

Tällä fasetilla ilmaistaan palvelun sijaintipaikan kunta. Kuntaluokitukselta lisää luvussa 4.2.4.

4.2.1 Palveluluokka

Tätä luokitusta käytetään kuvaamaan palveluiden tyyppiä. Palveluluokituksen luokat (1.palvelutyypit) on kuvattu seuraavissa kappaleissa. Palvelutyypit löytyvät myös JUPO-ontologiasta (<http://demo.seco.tkk.fi/onkiskos/jupo/>).

4.2.1.1 Pääluokat

Suosittelut palveluiden pääluokat on kuvattu seuraavassa listauksessa:

- Asuminen
- Elinkeinot
- Kaavoitus
- Kiinteistöt
- Matkailu
- Liikenne
- Liikunta
- Kirjasto
- Kulttuuri
- Opetus
- Laki ja oikeusturva
- Rakentaminen
- Sosiaalipalvelut
- Turvallisuus
- Terveys
- Talous ja verotus
- Työ
- Ympäristö

4.2.1.2 Alaluokat

Suosittelut alaluokat on kuvattu seuraavassa listauksessa.

ASUMINEN	ELINKEINOT	KAAVOITUS	KIINTEISTÖT
asuinympäristö	aluetuet	asemakaavat	isännöinti
asumisoikeusasunnot	aluepolitiikka	kaavamerkinnot ja -	kiinteistökauppa
asukastoiminta	elinkeinoluvat	määräykset	kiinteistönhuolto
asumispalvelut	julkiset hankinnat	kaavat	kiinteistön kiinnitys
asunnonvälitys	kilpailunvalvonta	kaavoitus	kiinteistön muodostus
asunnottomien palvelut	lomituspalvelut	kuulutukset	kiinteistörekisteri
asuntolainat ja rahoitus	maatalous	luvat	kiinteistöt
asumisterveys	patentit	maakuntakaavat	lainhuuto
asumisturvallisuus	rahoituspalvelut	maanhankinta	rasitetodistukset

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta
LUONNOS

<p>asuntotontit avustukset jätehuolto kierrätys korkotukilainat korjausavustukset loma-asuminen lämmitys matonpesupaikat muutot nuohous omistusasunnot opiskelija-asunnot osoitteenmuutos palveluasunnot puhelin- ja tietoliikenneyhteydet puutarhapalstat ja -mökkit rakentaminen tukiasunnot sähköenergia vesi viemäri vuokra-asunnot</p>	<p>rekisteröinnit toimitilat tontit tuotekehitys vakuutukset verotus yrittäminen</p>	<p>nimistönsuunnittelu osayleiskaavat osoitteet paikkatieto poikkeamisluvat rakennuskiellot rakentaminen ranta-asemakaavat tonttijako tontit yleiskaavat</p>	
<p>MATKAILU</p> <p>aikataulut aktiviteetit hotellipalvelut huvipuistot kahvilat ja ravintolat kartat kaupat liikenneyhteydet leirintäalueet liput luonto- ja ulkoilureitit majoitus matkailuneuvonta matkailuvaunualueet matkojen järjestäminen messut nähtävyydet ostospaikat puistot säätiöt tapahtumat vierailukohteet</p>	<p>LIIKENNE</p> <p>aikataulut ajokortit ja -luvut bussit jalankulkutiet joukkoliikenne junaliikenne kartat katsastus katujen kunnossapito katusuunnitelmat katuväläistys kevytliikenne lentoliikenne liikenne liikennejärjestelyt liikennemerkit liikennesuunnittelu liikenneturvallisuus liikennevalot liikennesää liikennetiedotus liikenteenohjaus liput löytötavarat nopeusrajoitukset osoitenumerointi palveluliikenne pihakadut pysäköinti pysäköinnin valvonta reittiopas satamat ja laiturit</p>	<p>LIIKUNTA</p> <p>kalastusalueet ja -luvut koululiikunta liikunta- ja ulkoilukartat liikunnan ohjaus liikuntapalvelut liikuntalajit liikuntapaikat ja -tilat luonto- ja ulkoilureitit tilojen vuokraus uimahallit uimarannat ulkoilualueet urheilu urheilu- ja liikuntajärjestöt virkistysalueet</p>	<p>KIRJASTO</p> <p>aineistot ja kokoelmat julkaisut kirjastoautot kirjastokortti kirjastot lainaus laitteet ja työtilat maksut ja korvaukset lehdet tiedonhaku tietokannat</p>

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta
LUONNOS

	taksit tiet ja kadut viitoitus ja opasteet vesiliikenne yksityistiet		
KULTTUURI arkistopalvelut elokuvat esitys- ja harjoitustilat kirjallisuus kirjastopalvelut kokoukset konsertit kulttuuriavustukset kuvataide liput mediataide museot musiikki näyttelyt ja galleriat sirkus tanssi tapahtumat teatterit vapaa sivistystyö yhdistykset	OPETUS aikuiskoulutus ammattillinen perusopetus ammatinvalinnan ohjaus erityisopetus esiopetus jatko- ja täydennyskoulutus harrastus- ja kerhotoiminta kaksikielinen opetus kansalaisopistot kansainvälinen toiminta kirjasto- ja tietopalvelut korkeakouluopetus koulukuljetukset koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta koululiikunta kouluruokailu koulut kouluterveydenhuolto koulutustilaisuudet ja seminaarit leirikoulut lisäopetus lukio-opetus maahanmuuttajaopetus musiikkiopetus opetussuunnitelmat opintotuet ja avustukset opiskelija-asunnot opiskelu ulkomailla oppilashuolto oppisopimus perusopetus taiteen perusopetus oppilasterveydenhuolto työ- ja loma-ajat työvoimapolitiittinen koulutus työväenopistot vanhempaintoiminta varhaiskasvatus yliopisto-opetus	LAKI JA OIKEUSTURVA avioliitto edunvalvonta henkilökortit ja –tunnisteet holhous järjestyslaki kansalaisuus kriminaalihuolto kuluttajaneuvonta lait ja määräykset luvat maksuvapautukset nimenmuutokset oikeudenkäynnit oikeusturva oleskeluluvat passit perintäasiat perinnönjako perusoikeudet potilaan oikeudet riita- ja rikosasiain sovittelu rikosten torjunta talous- ja velkaneuvonta tietosuoja ja tietoturva tuomioistuimet tuoteturvallisuusvalvonta turvapaikat ulosotto vankeinhoito viranomaisten toiminnan valvonta yleinen oikeusapu	RAKENTAMINEN asuntotuotanto jätehuolto kiinteistönmuodostus korjaukset lait ja määräykset luvat lämmitys maaperätutkimukset maastomittaukset rakennussuojelu rakennusvalvonta sähköenergia tarkastukset tontit vesiliittymät viemäri liittymät yhdyskuntarakentaminen
SOSIAALIPALVELUT adoptiot asunnottomien palvelut ateriapalvelut auttava puhelin edunvalvonta elätusturva eläkkeet ensi- ja turvakodit holhous huolto ja tapaamisoikeus	TURVALLISUUS aluepelastuslaitos ensiapu ensi- ja turvakodit häätänumerot järjestyksen ylläpito kriisipalvelut liikenneturvallisuus luvat maanpuolustus meripelastus	TERVEYS apteekit apuvälineet ehkäisyneuvonta ensiapu erikoissairaanhoidot fysioterapia hammashoito jalkojenhoito joukkotarkastukset kotisairaanhoidot	TALOUS JA VEROTUS ajoneuvojen verotus arvonlisäverotus elinkeinoverotus ennakonpidätys koiraverotus kunnallisverotus omaisuuteen liittyvä verotus perintöverotus

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta
LUONNOS

<p>kasvatusneuvonta kehitysvamma palvelut kotipalvelut kotouttamispalvelut kriisipalvelut kuljetukset lastensuojelu lomatoiminta maksut omaishoito palvelukeskukset palveluohjaus perhetyö päihdehuolto päivähoito päiväkerhot siivouspalvelut sosiaali- ja potilasasiamies sosiaalinen luototus sosiaalityö sovittelutoiminta talous- ja velkaneuvonta toimeentulotuki tukihenkilö- ja perhetoiminta tulkkaukspalvelut turvapalvelut työpajat vammaispalvelut vanhuspalvelut</p>	<p>nuohous palonehkäisy pelastuspalvelut poliisipalvelut rajavartiointi rikosten torjunta ja tutkinta sairaankuljetus säteilyturva tulipalojen sammutus turvallisuusohjeet työsuojelu valmiussuunnitelmat väestönsuojelu öljyntorjunta</p>	<p>kouluterveydenhuolto kuntoutus kriisipalvelut laboratoriopalvelut lapsettomuushoidot lääkintä lääkärit maksut merimiesterveidenhuolto mielenterveydenhuolto neuvolapalvelut omaishoito opiskelijaterveydenhuolto puheterapia päivystykset potilasasiamies ravitsemussuunnittelu rokotukset röntgen sairaalat sairaanhoido sairaankuljetus seulonnat ja tarkastukset sopeutumisvalmennus sukupuolitautilien hoito tartuntatautilien hoito terapiat terveydenhuolto terveysasemat terveysneuvonta terveystarkastukset työterveyshuolto</p>	<p>sosiaaliturvamaksut tax free tieliikenteen verotus tulliverotus tulo- ja varallisuusverotus valmisteverotus yhteisöverotus</p>
<p>TYÖ</p> <p>ammatinvalinnanohjus ansiotulot työehtosopimukset työelämän kehittäminen työkykyä ylläpitävä toiminta työllistämispalvelut työnvälitys työsuojelu työterveyshuolto työttömyysturva työvoimapolitiittinen koulutus työvoimapaalvelut verotus</p>	<p>YMPÄRISTÖ</p> <p>elintarvikevalvonta eläimet eläinlääkintä eläinten suojelu energiansäästö ilmanlaatu ilmastonmuutos homevauriot jätehuolto kasvillisuus kemikaalivalvonta kestävä kehitys kierrätys koirapuistot luonnonsuojelu luonto luvut maa-ainesten otto maankäyttö maisemasuunnittelu meluntorjunta metsät puistot ja viheralueet päästöluvat sisäilma ulkoilu- ja virkistysalueet</p>		

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta
LUONNOS

	vedenlaatu vesiensuojelu vesistöt ympäristönsuojelu ympäristönvalvonta ympäristöterveys		
--	--	--	--

Taulukko 2 Palveluluokat –alaluokat

4.2.2 Palvelun sisältö

Palvelun sisällön kuvauksessa käytetään julkisen hallinnon palveluontologiaa, JUPOa. JUPO-ontologiaa käytetään kuvaamaan palvelujen sisältöä yksityiskohtaisella tasolla. Ontologia koostuu Yleisestä suomalaisesta ontologiasta (YSO), johon on liitetty palvelukäsitteitä vanhasta JHS 145 -suosituksesta, kuntien palveluita koskevasta aineistosta ja sosiaalipalvelujen osalta Tikesos-hankkeessa määritellystä palveluluokituksesta.

- JUPO: <http://demo.seco.tkk.fi/onkiskos/jupo/>
- YSO: <http://www.yso.fi/onki/yso/>
- TIKESOS: <http://www.sosiaaliportti.fi/fi-FI/tikesos/aineistot/maaritykset/>

4.2.3 Kohderyhmä ja/tai elämäntilanne

Kohderyhmien ja/tai elämäntilanteen kuvaamisessa käytetään kohderyhmäsanastoa.

Kohderyhmäsanasto kuvaa kohderyhmiä, joille palveluita voidaan suunnata, sekä elämäntilanteita, joissa palveluita erityisesti tarvitaan. Sanasto on muodostettu yhdistämällä useiden julkisia palveluita tarjoavien organisaatioiden kohderyhmäluetteloita. Sanastosta löytyy myös käsite *yleinen* niihin tilanteisiin, joissa palvelua ei erityisesti ole suunnattu tietyille kohderyhmälle.

- Aikuiset
- Asevelvollisuus
- Asuminen
- Eläke
- Lapset
- Maahanmuuttajat
- Matkailijat
- Muuttaminen
- Nuoret
- Omaisen kuolema
- Opiskelijat
- Perheen perustaminen
- Rakentaminen
- Työn hakeminen
- Vaikuttaminen
- Vammaiset
- Vanhukset
- Vapaa-aika
- Yhdistykset ja seurat
- Yleinen
- Yrittäminen

4.2.4 Kunta

Kunnan kuvaamisessa käytetään kuntaluetteloa. Kuntaluettelo luettelee kaikki Suomen kunnat perustuen Kuntaliiton ja Tilastokeskuksen tietoihin. Kuntien tunnisteenä käytetään kunnanumeroita.

- Kuntaluettelo on Tilastokeskuksen sivuilla: <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/kunta/001-2011/index.html>.

5 Palvelujen metatietomalli

Palveluhakemistojen kehittäminen edellyttää yleensä tietojen koostamista eri palveluntarjoajilta. Jotta eri julkisen hallinnon organisaatioissa tuotetut palvelujen kuvaukset olisivat keskenään yhdistettävissä laajemmiksi palveluhakemistoiksi, on kuvausten metatietomallien ja näissä käytettyjen sanastojen ja luokitusten oltava yhteentoimivia.

Verkkopalveluista tehtävissä palvelukuvauksissa suositellaan käytettäväksi taulukossa 3 esitettyjä metatietoja. Metatietomalli liittyy fasetteihin siten, että palvelun kuvauksessa jokaista fasettia varten on sitä vastaava kenttä. Tämä suosituksen mukaisesti palvelun metatietoihin kuvataan palveluun liittyvät, fasettihaussa tarvittavat luokitus- ja kuvailutiedot sekä tarvittavat tunnistetiedot ja palvelun käyttäjän kannalta olennaiset lisätiedot, kuten sanalliset kuvaukset palvelusta, aukioloajoista ja sijainnista.

Palveluita tarjoavat organisaatiot kuvataan erillisellä metatietomallilla, joka on esitetty taulukossa 4. Palvelujen sijaintipaikat kuvataan myös omalla metatietomallillaan, joka on esitetty taulukossa 5. Palvelukuvauksissa viitataan organisaatio- ja sijaintitietoon, jolloin esimerkiksi sama organisaatio voi tarjota useita palveluita, tai useita palveluita voidaan tarjota samassa paikassa, mutta toisteista tietoa ei näissä tapauksissa tarvitse esittää.

Metatietotaulukoissa on esitetty metatietokenttien nimi, tekninen tunniste, arvojen määrä UML-tyyppisellä merkintätavalla (esimerkiksi 1 tarkoittaa pakollista kenttää, joka saa yhden arvon ja 0..* valinnaista kenttää, joka voi saada useita arvoja) sekä arvotyyppi ja arvojoukko. Arvot voivat olla tyybiltään joko tekstiä, lukuja, käsitteitä tai URI-tunnisteita seuraavasti:

1. **tekstimuotoiset** arvot ovat merkkijonoja kuten ”Helsinki”, ”(09) 123 456” tai ”Simonkatu 3”. Nämä ovat pääasiassa ihmisen käyttöön tarkoitettua tietoa.
2. **lukuarvot** ovat numeroita, tässä suosituksissa niitä käytetään koordinaattien esittämiseen desimaalilukuina.
3. **käsitteet** viittaavat sanastoihin tai ontologioihin, jotka on esitelty luvussa 4.2. Niihin viitataan URI-tunnisteiden avulla.
4. **URI-tunnisteita** käytetään myös esittämään sähköpostiosoitteet (mailto:-alkuisella URL:llä) ja kotisivujen osoitteet sekä viittaamaan organisaatioihin, sijaintipaikkoihin ja kuntiin.

Palvelujen kuvailun metatiedoissa on soveltuvin osin hyödynnetty Dublin Core -metatietomallia (*Dublin Core 2010*). Organisaatioiden kuvailun metatiedot perustuvat Iso-Britannian julkishallinnon piirissä kehitettyyn organisaatio-ontologiaan (*Organization ontology 2010*). Sijaintipaikkatiedoissa katuosoite esitetään VCard-mallin mukaisesti (*VCard 2010*) ja koordinaatit esitetään W3C:n paikkatietomallin mukaisesti (*W3C Geo 2006*). Viitemallien hyödyntämisellä helpotetaan tietojärjestelmien yhteentoimivuutta.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta
LUONNOS

Kentän nimi	Kenttätunniste	Määrä	Arvotyyppi	Arvojoukko
Tunniste	URI	1	URI	sallitut URI:t
Nimi	dc:title	1	teksti	
Kuvaus	dc:description	0..1	teksti	
Palveluluokka	dc:type	1	käsite	Palveluluokitus
Palvelun sisältö	dc:subject	1..*	käsite	Palveluontologia
Kohderyhmä ja/tai elämäntilanne	dc:audience	0..*	käsite	Kohderyhmäsanoasto
Kieli jolla palvelu tarjotaan	dc:language	1	käsite	Kielisanoasto
Rajoitukset palvelun saamisessa	jhs145:restriction	1..*	käsite	Rajoitussanoasto
Maksullisuus	jhs145:fee	1	käsite	Maksullisuussanoasto
Aika, jolloin palvelu on saatavilla	jhs145:available	1	teksti	
Puhelinnumero	jhs145:phone	0..*	teksti	
Sähköpostiosoite	jhs145:email	0..*	URI	mailto: -alkuinen URL
Kotisivun osoite	jhs145:page	0..*	URI	URL
Palvelun tarjoaja	jhs145:provider	1..*	URI	Organisaatiot
Sijaintipaikka	jhs145:location	1..*	URI	Paikat

Taulukko 3 Palvelun metatiedot

Kentän nimi	Kenttätunniste	Määrä	Arvotyyppi	Arvojoukko
Tunniste	URI	1	URI	sallitut URIt
Nimi	skos:prefLabel	1	teksti	
Epävirallinen nimi	skos:altLabel	0..*	teksti	
Kuuluu organisaatioon	org:subOrganizationOf	0..1	URI	Organisaatiot

Taulukko4 Palveluntarjoajaorganisaation metatiedot

Kentän nimi	Kenttätunniste	Määrä	Arvotyyppi	Arvojoukko
Tunniste	URI	1	URI	sallitut URIt
Kunta	dc:spatial	1	teksti	Suomen kunnat
Katuosoite	vcard:street-address	1	teksti	
Leveysaste	geo:lat	0..1	luku	xsd:float
Pituusaste	geo:long	0..1	luku	xsd:float

Taulukko 5 Palvelun sijaintipaikan metatiedot

6 Palveluluokituksen liittyviä muita tekijöitä

6.1 JHS Sanasto- ja XML-skeema -suositukset

Tämän suosituksen lisäksi tulee palveluita ja palvelusanastoja kehitettäessä huomioida sanastotyöprosessia ja XML-skeemaa koskevat suositukset *JHS 170 Julkishallinnon XML-skeemat* sekä *JHS 175 Julkisen hallinnon sanastotyöprosessi*.

6.2 Palvelujen osoitetiedot

Palvelutiedon URL-osoite kunnan portaalissa muodostuu kaavan <http://www.kunta.fi/palveluryhma/> mukaan, missä *palveluryhma* tarkoittaa palveluryhmän nimeä (esimerkiksi *asuminen*) ja löytyy luvun 4.2.1 luettelosta. Muissa useita toimialoja kattavissa julkisen sektorin portaalissa (suomi.fi ja seutuportaalit) osoite muodostuu vastaavasti.

Jos palveluryhmän nimi on monisanainen, esimerkiksi *työ, yrittäminen ja elinkeinot*, niin palveluryhmän tietoihin voi osoittaa millä tahansa näistä sanoista, esimerkiksi <http://www.kunta.fi/tyo/>, <http://www.kunta.fi/yrittaminen> tai <http://www.kunta.fi/elinkeinot>. (URL-osoitteissa ei saa olla skandinaavisia merkkejä: å, ä, ö.)

7 Luokituksen soveltaminen

On suositeltavaa, että julkisen hallinnon verkkopalvelut kuvataan jatkossa tämän suosituksen mukaisesti. Suositukseen sisältyy mahdollisuus soveltaa luokitusta, koska tarjottavien palvelujen valikoima ei ole kaikissa organisaatioissa samanlainen. Niiltä osin, kun kyseisiä palveluja ei organisaatiossa ole tarjolla, voi kyseiset palveluluokat jättää käyttämättä.

Esimerkiksi jos kunnalla ei ole uimahallia, luokka *uimahalli* jätetään kunnan palveluvalikoimasta pois. Mikäli kuitenkin halutaan kertoa, että uimahallin käyttäminen on mahdollista esimerkiksi naapurikunnassa, voidaan luokka säilyttää ja kertoa kyseisessä kohdassa naapurikunnan uimahallia koskeva informaatio.

Toissijainen soveltamistapa on palveluluokkien yhdistäminen organisaation tarjoamien palvelusisältöjen mukaisesti, eli luokka *X* ja luokka *Y* yhdistetään luokaksi *X ja Y*.

Esimerkiksi luokat *Työ* ja *Elinkeinot* yhdistetään luokaksi *Työ ja elinkeinot*.

Uusia luokkia ja palvelunimiä ei tule keksiä, sillä tämä heikentää käyttäjän orientaatiota ja vähentää tiedon automaattisesta siirrosta saatavaa hyötyä.

Mikäli organisaatiolla on palvelukokonaisuus, jolla on oma nimi tai brändi ja joka halutaan tuoda verkkopalveluun muiden luokkien rinnalle, voidaan näin tehdä. Tällöin palvelun tulisi olla löydettävissä myös palveluluokituksessa käytettyjen sanojen avulla. Oma brändinimeä kannattaa käyttää vain, mikäli se on kansallisella tai oman kunnan tasolla tai kohderyhmässä tutkitusti tunnettu ja arvostettu tai riittävän kuvaava. Palvelun tulisi olla myös vakiintunut osaksi organisaation palveluvalikoimaa. Huonosti tunnettu ja palvelua heikosti kuvaava brändinimi heikentää palvelun löydettävyyttä, mikäli sitä ei liitetä kuvaavaan palvelusanaan (esim. *Kompassi* vs. *Nuorisotiedotuskeskus Kompassi*). Kynnys brändinimien käyttöön tulee olla korkea.

Suosituksen voi ottaa käyttöön myös vaiheittain esimerkiksi siten, että aluksi otetaan käyttöön pelkkä palveluluokitus eli palvelutyypit ja luokitellaan verkkopalvelujen tiedot suosituksen mukaisesti. Tämä voi olla riittävää esimerkiksi tilanteessa, jossa verkkopalvelu on vielä toimiva eikä järjestelmä kaipaa suuria muutoksia. Tällöin sivuston rakenne uudistetaan palveluluokituksen mukaiseksi, mutta taustalla olevat

tietojärjestelmät säilyvät ennallaan.

Kun verkkopalvelun uudistaminen tulee ajankohtaiseksi, tai kun koko organisaation tietojärjestelmien yhteentoimivuutta halutaan kehittää kokonaisuutena, voidaan ottaa käyttöön palveluluokituksen muiden fasettien lisäksi myös ontologia ja palveluiden metatiedot.

8 Palveluluokituksen ylläpito

8.1 Suosituksen julkaiseminen

Suositus ja sen liitteet julkaistaan JHS-käytännön mukaisesti verkkosivuilla osoitteessa www.jhs-suositukset.fi.

Lisäksi itse palveluluokitus ja ontologia julkaistaan ONKI-palvelussa, osoitteessa xx. Ontologian väliaikainen osoite on <http://demo.seco.tkk.fi/onkiskos/jupo/>

8.2 Jatkotoimenpiteet

Laadittaessa julkista hallintoa koskevia luokituksia, tulee pyrkiä yhteentoimivuuteen ja hyödyntämään mahdollisimman pitkälti jo olemassa olevia luokituksia.

Julkisen hallinnon sanaston ylläpito

Suosituksessa kuvatuissa käyttötapauksissa tarvitaan sanasto, jossa on määritelty eri käsitteiden väliset suhteet tietokoneiden ymmärtämässä muodossa. Julkisen hallinnon palvelusanaston tulisi olla kaikkien sitä tarvitsevien (julkisen hallinnon organisaatiot, yritykset ja yhteisöt) vapaasti ja maksutta saatavissa.

Palvelujen nimet muuttuvat jatkuvasti ja uusia palveluja kehitetään. Siksi sanastotyön tulee olla jatkuvaa. Julkisella hallinnolla on hyvin monen eri alan palveluja, ja julkisen hallinnon palvelusanastolla on liittyviä erikoisalojen, kuten sosiaali- ja terveysalojen sanastoihin. Tämän vuoksi julkisen hallinnon palveluontologia tulisi sijoittaa muiden ontologioiden yhteyteen kansalliseen ontologiakirjastoon.

ONKI-palvelu

Julkaistun suosituksen lisäksi ONKI-palvelimella julkaistu sanasto tukee hankkeessa toteutetun sanaston käyttöä ja sen päivittäminen helpottuu. Julkisen hallinnon palvelusanasto julkaistaan ONKI-palvelimella,

Kieliversiot

Kielilain edellyttämä palveluluokitus ja sanastotyö on viipymättä aloitettava kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi. Ensimmäisessä vaiheessa tulisi kääntää palveluluokitus ja suositusteksti ruotsin kielelle. (Voidaanko suomenkielistä ontologiaa hyödyntää ruotsinkielisissä kunnissa jollakin tavoin?)

9 Opastavat tiedot

Tätä suositusta ylläpitää Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta JUHTA, puh (09) 16001, sähköposti: jhs-sihteeeri@jhs-suositukset.fi

JHS-järjestelmän verkkosivut: <http://www.jhs-suositukset.fi/>

10 Liitteet

Liite 1 Suositukseen tehdyt päivitykset (ei mukana tässä versiossa).

11 Viitteet

Dublin Core 2010

DCMI Metadata Terms

Dublin Core 11.10.2010

<http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/>

Organization ontology 2010

An organization ontology

Dave Reynolds 8.10.2010

<http://www.epimorphics.com/public/vocabulary/org.html>

VCard 2010

Representing vCard Objects in RDF

W3C Member Submission 20 January 2010

<http://www.w3.org/Submission/vcard-rdf/>

W3C Geo 2006

Basic Geo (WGS84 lat/long) Vocabulary

<http://www.w3.org/2003/01/geo/>